

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

21. december 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 44 (L 1) af 8. december 2021 stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V)

Spørgsmål

Vil ministeren opdatere besvarelsen af FIU alm. del – spørgsmål 312 (2020-21) med ny gennemført og aftalt politik (inkl. finanslovsaftalen for 2022)? Opgørelsen skal både indeholde virkninger i 2025 og 2030.

Svar

Nedenfor er der foretaget en opdatering af BNP-virkningerne af politiske tiltag gennemført efter regeringsskiftet i 2019, jf. *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 66 (Alm. del) af 20. november 2020 og Svar på Finansudvalget spørgsmål nr. 312 (Alm. del) af 19. maj 2021*. De skønnede BNP-virkninger er vist i 2025 og 2030.

Politiske tiltag kan påvirke strukturelt BNP – såvel positiv som negativt – via ændret arbejdsudbud (strukturel beskæftigelse) og ændret produktivitet. Ændringer i arbejdsudbuddet opgøres i fuldtidspersoner (afrundet til nærmeste 50 personer) og ændringer i produktivitet opgøres i mia. kr. Samlet set vurderes politiske tiltag gennemført siden folketingsvalget i 2019 at reducere strukturelt BNP med ca. 0,5 pct. i 2025 og ca. 0,6 pct. i 2030. Et lavere arbejdsudbud reducerer strukturelt BNP med ca. 0,5 pct. i 2025 og 2030, mens lavere produktivitet reducerer strukturelt BNP med ca. 0,1 pct. i 2030.

De samlede virkninger på strukturelt BNP i 2025 er af nogenlunde samme størrelsesorden som i tidligere svar. Det skyldes, at der siden sidste svar kun er gennemført få tiltag, der hver især har relativt beskedne virkninger på strukturelt BNP. Det drejer sig om afskaffelse af håndværkerfradraget i BoligJob-ordningen, *Aftale om grøn omstilling af landbrug* og bekendtgørelse om engangsplast mv. Derudover er den offentlige investeringsramme løftet blandet som følge af *Aftale om infrastrukturplan 2035*, hvilket løfter produktiviteten ift. vurderingen i det tidligere svar.

I *tabel 1* er vist de enkelte tiltag, der er gennemført siden folketingsvalget i 2019 og som ved ændringer i arbejdsudbuddet påvirker strukturelt BNP.

Tabel 1
Gennemførte initiativer med virkning på strukturel beskæftigelse siden folketingsvalget 2019

Fuldtidspersoner	2025	2030
FFL20, heraf	400	400
Midlertidigt børnetilskud ¹⁾	0	0
Fastholdelse af loft i aktiesparekonto	-50	-50
Forhøjelse af tobaksafgifterne	500	500
Aftaler om FL20 (marginal effekt ift. FFL20), heraf	-1.300	-1.300
Annullering af loft over dobbeltuddannelse	-1.200	-1.200
Afskaffelse af opholdskrav for ret til dagpenge	-350	-350
Forhøjelse af tobaksafgifter i 2020 og 2022 ²⁾	400	400
Afgift på væsker til e-cigaretter	0	0
Forhøjelse af loft i aktiesparekonto	50	50
Stramning af beskatning af leasede firmabiler	0	0
Tredobling af afgifterne på bæreposer og engangsservice	0	0
Forhøjelse af afgifter på væddemål og onlinekasino	-100	-100
Indeksring af afgifter fra marts 2020	-50	-50
Genindførelse af registreringsafgift på fly	0	0
Andre tiltag, heraf	-300	-100
Dagpenge til selvstændige	-200	0
Sorgorlov	-100	-100
Forhøjelse af energifgiften for brændsler til rumvarme	-50	-50
Nedsættelse af elvarmeafgiften	50	50
Modernisering af momsreglerne	50	50
Opkvalificeringsaftaler ³⁾	0	0
Aftale om en ny ret til tidlig pension⁴⁾	-9.800	-9.350
FL21 (herunder delaftaler)	600	100
Aflysning af den forudsatte indeksring af visse punktafgifter (FFL21)	50	50
Aftale om grøn omstilling af vejtransporten	550	50
FL22, heraf	-150	-150
Afskaffelse af håndværkerfradrag i BoligJob-ordningen	-150	-150
I alt	-10.600	-10.400
Isolerede BNP-virkning, mia. kr. (2021-niveau)	-11%	-11½
Isolerede BNP-virkning, pct. af strukturelt BNP	-0,5	-0,5

Anm.: Virkningen af enkelte tiltag er afrundet til nærmeste hele antal 50 personer. Totalen er afrundet til nærmeste hele antal 100 personer. Der er undtagelsesvist medtaget delelementer, som har virkning på under 100 personer. For en række initiativer vurderes en yderst begrænset eller fraværende virkning på arbejdsudbuddet. Disse initiativer er angivet med 0 for at synliggøre, at der er taget stilling til initiativets virkning. 1) Virkning skal ses i sammenhæng med at tiltaget er midlertidigt. 2) Inkl. forhøjelse af afgift på cigarillos mv. 3) Varig virkning er -100 fuldtidspersoner. 4) Omfatter også seniorpension.

Kilde: Finansministeriet.

Effekterne på arbejdsudbuddet af de enkelte tiltag er opgjort i 2025 og 2030 på linje med tidligere opgørelser. Det skal bemærkes, at der er usikkerhed knyttet til vurderingerne.

Det er navnlig den nye ret til tidlig pension, inkl. den udvidede adgang til seniorpension, der skønnes at reducere arbejdsudbuddet svarende til ca. 9.800 fuldtidspersoner i 2025 og ca. 9.350 fuldtidspersoner i 2030. Indførelsen af den nye ret til tidligere pension skal imidlertid ses i lyset af den generelle forhøjelse af tilbagetrækningsalderen, der er indført med *Velfærdsaftalen*, 2006 og *Aftale om senere tilbagetrækning*, 2011.

Virkningerne fra gennemførte tiltag indarbejdes løbende i vurderingerne i de økonomiske redegørelser og i de opdaterede mellemfristede fremskrivninger. I *Økonomisk Redegørelse*, december 2021 vurderes den strukturelle beskæftigelse at stige med ca. 78.000 personer i perioden 2020-2023. Ståstedet for dansk økonomi er således stærkt og sundt.

Forslagene i regeringens udspil *Danmark kan mere I* skønnes desuden samlet set at ville kunne øge den strukturelle beskæftigelse med ca. 10.400 personer i 2025 og ca. 10.500 personer i 2030.

I forhold til initiativerne bemærkes det, at der på linje med sædvanlig praksis indregnes virkningen af tiltag, hvor der er tilstrækkeligt empirisk grundlag mv. for at vurdere effekten. Eventuelle positive arbejdsudbudseffekter, som ligger ud over det, der kan indregnes på forhånd, vil isoleret set styrke de offentlige finanser. Sådanne effekter vil blive afspejlet i de løbende vurderinger i *Økonomisk Redegørelse* og i opdaterede mellemfristede fremskrivninger i takt med, at de positive effekter på beskæftigelsen og de offentlige finanser kan konstateres. Tilsvarende vil gøre sig gældende for mulige negative effekter, som det ikke på forhånd er muligt at skønne over med tilstrækkelig sikkerhed.

I *tabel 2* er vist de tiltag, der påvirker strukturelt BNP via ændret produktivitet. Det er navnlig finanselementerne fra ret til tidlig pension, der reducerer produktiviteten. Produktiviteten påvirkes navnlig positivt af løftet af rammen for offentlige investeringer, der via et højere offentligt kapitalapparat øger produktiviteten.

Tabel 1
Gennemførte initiativer med virkning for produktiviteten siden folketingsvalget 2019

Mia. kr. (2021-niveau)	2025	2030
Finansloven 2020 (afgifter) ¹⁾	-0,1	-0,1
Løft af rammen for investeringer	2,5	2,5
Aftale om en ny ret til tidlig pension ²⁾	-3,4	-3,4
Klimaaftale for energi og industri ³⁾	0,6	0,6
Klimaplan for grøn affaldssektor og cirkulær økonomi ⁴⁾	0,5	0,5

Tabel 1
Gennemførte initiativer med virkning for produktiviteten siden folketingsvalget 2019

Mia. kr. (2021-niveau)	2025	2030
Aftale om grøn omstilling af vejtransporten ⁵⁾	-0,5	-0,5
Finansloven 2021 (afgifter) ⁶⁾	0,0	0,0
Aftale om grøn skattereform ⁷⁾	0,0	0,0
Aftale om Nordsøens fremtid ⁸⁾	0,0	-1¼
Bæredygtighedskriterier for biomasse fra skovbrug og landbrug ⁹⁾	-0,1	-0,1
Aftale om grøn omstilling af landbrug ¹⁰⁾	-0,5	-0,5
Engangsplastbekendtgørelse	-0,2	-0,2
I alt	-1,0	-2,8
I alt, i pct. af strukturelt BNP	0,0	-0,1

Anm.: Totaler kan afvige fra summen af enkeltelementer som følge af afrunding. Der kan være initiativer med væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser i perioden juli 2021 – december 2021, som dermed kan påvirke strukturelt BNP gennem produktivitet, men som ikke fremgår af tabellen. Det skyldes, at der endnu ikke er en endelig opgørelse over alle initiativer i perioden. Eventuelle initiativer vil indgå i senere opgørelser. De erhvervsøkonomiske konsekvenser af aftalerne, der endnu ikke er implementeret, kan justeres frem til endelig implementering. Eventuelle justeringer vil indgå i senere opgørelser.

1) BNP-effekten omfatter en tredobling af afgiften på bæreposer og engangsservice, forhøjelse af tobaksafgift, forhøjelse af afgift på væddemål og onlinekasino samt indeksering af en række afgifter (fx tinglysningsafgiften).

2) BNP-effekten omfatter et loft over fradraget i selskabsskatten for høje lønninger og et samfundsbidrag fra den finansielle sektor. Disse tal indgik i BNP-virkningerne fra ændret arbejdsudbud i *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 66 (Alm. del) af 24. november 2020*.

3) BNP-effekten omfatter et positivt bidrag fra modernisering af produktions- og forbrugerbindinger samt en nedsættelse af elvarmeafgiften samt et negativt bidrag fra en forhøjelse af rumvarmeafgiften.

4) BNP-effekten omfatter en udbudsaseret løsning i affaldsforbrændingssektoren.

5) Den negative effekt stammer fra den kilometerbaserede afgift på lastbiler. Det bemærkes, at det ikke er muligt at skønne over de varige produktivitetseffekter af CO₂-fortrængningskravet for VE-brændstoffer samt ændringerne i bilafgifterne. Det skal blandt andet ses i lyset af, at skønnet er meget afhængig af bilparkens sammensætning over tid i fravær af tiltagene. Det vurderes, at der er mærkbare negative produktivitetseffekter forbundet med initiativerne som følge af højere brændstofpriser og bilafgifter, så længe der er fossile biler.

6) BNP-effekten omfatter en negativ effekt fra forhøjelsen af vandafgiften samt en positiv effekt fra en aflysning af den forudsatte indeksering af punktafgifter.

7) Den neutrale effekt dækker over en negativ produktivitetseffekt fra forhøjelsen af energiafgifter, som opvejes af en positiv produktivitetseffekt fra forhøjelsen af småaktivgrænsen. Regeringen og aftalepartierne bag *Aftale om grøn skattereform* har aftalt, at der efter 2025 vil være et provenu fra afgiftsstigningerne i den grønne skattereform, der tilbageføres til virksomhederne og i videst muligt omfang målrettes de hårdest belastede brancher. Dette provenu forventes først at blive udmøntet i den næste fase af den grønne skattereform, men udmøntningen kan potentielt modvirke den negative effekt.

8) BNP-effekten dækker en aflysning af 8. udbudsrunde (tilladelse til efterforskning og indvinding i et område i et Nordsøen) samt en slutdato for olie- og gasindvinding i Nordsøen i 2050. Det bemærkes, at effekten ikke er varig, da tilladelse, der påvirkes ved et stop for udvinding i 2050 ikke løber uendeligt.

9) Kravene stammer fra *Bekendtgørelse om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål mv.*

10) BNP-effekten omfatter øget andel af fedt i foder til konventionelle malkekvæg, hyppig udslusning af gylle samt grønne krav i EU-forordningsgrundlag.

Kilde: Finansministeriet.

I forhold til virkningen på BNP bemærkes det, at *Aftale om Nordsøens fremtid* (2020) ikke påvirker strukturelt BNP i 2025, men skønnes at reducere strukturelt BNP med knap 0,1 pct. af BNP i 2030. BNP-effekten dækker over en aflysning af 8. udbudsrunde (tilladelse til efterforskning og indvinding i et område i Nordsøen) samt en slutdato for olie- og gasindvinding i Nordsøen i 2050. Det bemærkes, at

effekten ikke er varig, da tilladelserne, der påvirkes ved et stop for udvinding i 2050 ikke løber uendeligt.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister